

VERITYIRAN.COM

LEADING INDEPENDENT ANALYSIS OF IRAN'S ECONOMY

@VerityIran

ContactUs@VerityIran.com

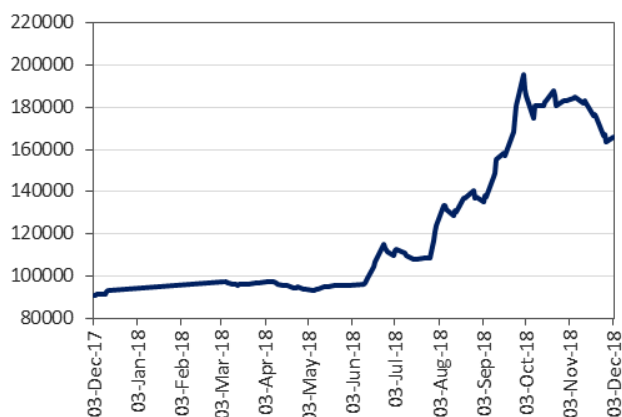
برنامه وریٹی ایران – دسامبر ۲۰۱۸

مسیر دراز مدت اقتصاد ایران – همه فرصت ها در دسترس میباشند

با چشم انداز کوتاه مدت وخیم اقتصاد، چشم انداز دراز مدت اقتصاد ایران هنوز تصمیم گیری نشده است. تا اندازه ای بستگی به کوشش شرکای خارجی در ورود مجدد ایران به اقتصاد بین المللی خواهد داشت، ولی بیشتر از آن به اقدامات مقامات ایرانی بستگی خواهد داشت. سه اولویت برجسته است: پاکسازی فساد و سوء عمل در خدمات مالی و تغییر هدایت مخارج از علل خارجی به نیاز های داخلی و همچنین از بین نبردن پل های برجام.

صندوق بین المللی پول (آی ام اف) در ماه گذشته پیش بینی رشد تولید ناخالص ملی ایران را به طور چشمگیری کاهش داد. اکنون صندوق بین المللی پول انتظار دارد اقتصاد در ۲۰۱۸ ۱/۸٪ کاهش یابد و بدنبال آن در ۲۰۱۹ تنزل ۲٪ داشته باشد که تمام رشد پارسال را از بین خواهد برد. در همین حال بازار بورس تهران در ماه نوامبر ۱۲٪ ارزش خود را از دست داد که روند معکوس صعود شش ماه پیش را شروع کرده است (شکل ۱).

شکل ۱. شاخص کلیه سهام تدپیکس
(دسامبر ۲۰۱۷ تا کنون)

@VerityIran

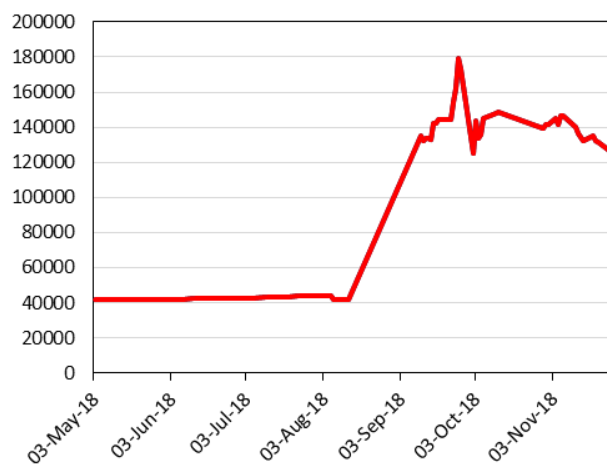
ContactUs@VerityIran.com

ارزش ریال ایران نسبت به کمترین نقطه در سپتامبر اکنون بالا رفته است ولی هنوز یک سوم ارزش شش ماه پیش را دارد (شکل ۲). انعکاس سقوط ریال را همچنین می‌شود در افزایش قیمت‌ها مشاهده کرد. تورم به بیشتر از ۳۵ درصد در سال افزایش یافته است و طبق مرکز آمار ایران تورم قیمت خوراک، نوشابه و تنباکو به بیش از ۵۰ درصد رسیده است.

امیدواری پیشین که عدم وجود یک ائتلاف بین المللی باعث ضعف تحریم‌های اقتصادی آمریکا خواهد شد اکنون نادرست بنظر می‌رسد. دولت آمریکا به مراکز مالی اروپا و آسیا مراجعه کرده و موفق شده است که شرکت‌ها و بانکها را از معامله، روابط و سرمایه‌گذاری با ایران دلسرد کند. با بود یا نبود یک ائتلاف، تهدید پیامد‌های مالی از طرف آمریکا تا به حال اهرم نفوذ قدرتمندی بوده است.

ولی شرکت‌های ایرانی نسبت به زندگی در زیر فشار تحریم‌های بین المللی تجربه دار و انعطاف پذیر می‌باشند. به احتمال زیاد در کوتاه تا دراز مدت محیط اقتصادی به بدتر شدن ادامه خواهد داد، در حالی که سرمایه‌گذاری کاهش می‌یابد و درآمد حاصل از صادرات تزلزل پیدا میکند. اما در درازمدت اقتصاد ایران میتواند به هر سمتی برود. در یک سناریوی مفرط ایران میتواند به مدل حکومتداری بی‌نظم و فاسد شروع به بازگشت کند که در آن ایران خود را برای یک نسل به انزوا از اقتصاد بین المللی میکشاند و موجب تشدید نابرابری و فقر میشود. در یک آینده خوش بینانه تر شرکت‌ها شاهد پدیداری یک ایران استوار و با ثبات بیشتر خواهند شد که دارای اقتصادی متنوع تر و توزیع ثروت با تساوی بیشتر خواهد بود، و بعد از این انحراف موقت بازگشت به یک محیط گرم اقتصاد بین المللی امکان پذیر میشود. این راه دوم نیاز به یک مقدار تعهد از شرکای خارجی و داخلی برای موفقیت اقتصاد ایران دارد.

شکل ۲. نرخ رسمی تبادل ریال به دلار
(مه ۲۰۱۸ تا کنون)

در خارج تعهد اتحادیه اروپا به ایجاد وسیله هدف خاص (اس پی وی) برای پرداخت ها امید وار کننده است.

نا امیدی هایی در مورد مدت زمان تحقق یابی وسیله هدف خاص (اس پی وی) وجود دارد و این که گزارش های اخیر نشان میدهد اعضای اتحادیه اروپا تمایلی به میزبانی مکانیزم آن نشان نداده اند. اما چنین ترتیباتی از لحاظ قانونی پیچیده است، و اعضای اتحادیه اروپا و نماینده عالی رتبه آنها در روابط خارجه، فدریکا موگربینی، در ادامه پشتیبانی از برجام بدون حضور آمریکا استوار مانده اند. بنا بر این وسیله هدف خاص در دراز مدت پتانسیل راه حل دارد.

به دنبال اعلامیه سوئیت، سرویس پیام رسانی مالی جهانی، که با تحریم های آمریکا اجابت خواهد کرد – بانک مرکزی ایران ادعا کرد در حال توسعه سیستم های پیام رسانی جایگزین میباشد. بانک مرکزی ایران اهمیت تصمیم سوئیت را کم جلوه داد و گفت در حال ایجاد سیستم خود با شرکای بین المللی در مدت زمان پسا برجام بوده است. در این ماه رئیس جمهور روسیه ولادیمیر پوتین هم به جهان یاد آوری کرد که روسیه قصد دارد سیستم جایگزین سوئیت خود را توسعه دهد.

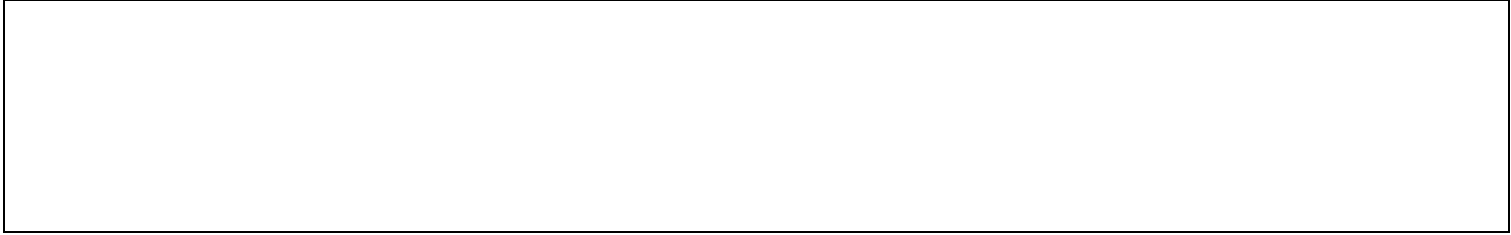
در واقع مسیر آینده اقتصاد ایران بیشتر از همه چیز بستگی به تصمیمات مقامات ایرانی دارد. تحت حاکمیت روحانی دولت اصلاحات معنی دار خدمات مالی، خصوصی سازی و نظارت را آغاز کرده است. اما اقدامات باقیمانده بسیاری وجود دارند که باید انجام بگیرد. این سه اولویت و موفقیت ایران در تقویت بخش مالی، از بین بردن فساد و تعادل حساب مالی گزینه های پیش روی ایران را دیکته میکند.

در امور مالی، دولت در به جای نگه داشتن قانون اخیر گروه ویژه اقدام مالی (اف ای تی اف) با یک مبارزه مواجه میباشد که در مقابل منافع خاص ثروتمند قرار گرفته است. وزیر خارجه ایران آقای ظریف به خاطر مساعدت با فعالیت های "پولشویی گسترده" که در بالاترین سطوح اقتصاد ایران صورت میگیرد به طور واضح تحت حمله نمایندگان مجلس قرار گرفت. اما اظهارات ایشان مشکل درازمدتی را مشخص میکند که تحت تحریم های جدید فقط حاد تر خواهد شد. در سال های آینده اگر شرکت های مشروع قادر نباشند به منابع مالی دسترسی داشته باشند و همزمان شرکت های واقعی سیستم را تاراج کنند ارزش خارجی به طور فزاینده کمیاب میشود و اقتصاد به تفرق خواهد افتاد. قانون گذاری اف ای تی اف یک برد کمیاب برای سیاست های ترقی خواه دولت در پاکسازی فعالیت های حاکمیت و مالی بوده است و برای اقتصاد ایران کارایی دراز مدت دارد.

در حالی که دولت تصمیمات بزرگی نسبت به اولویت های هزینه ها میگیرد موقعیت مالی دولت در دو سال آینده تحت افزایش فشار قرار خواهد گرفت. عموم مردم از میلیون هایی که در ماجراجویی های نظامی خارجی و لخرچی میشود به طور فزاینده آگاهی پیدا کرده اند. در حالی که تعداد خانوارهای ایرانی که به فقر افتاده افزایش میابد و شاهد واماندگی خدمات عمومی و درمانگی در دسترسی به کالاها و سرویس های اساسی که شامل تدارکات طبی میباشد هستند توجه این مقیاس مخارج سخت خواهد بود. مخارج خارجی هنگامی که معمولاً به عنوان امنیت منطقه ای توجیه میشود ولی هزینه فرصت تامین مالی جنگ های خارجی حتی سنگین تر خواهد شد در حالی که همزمان نیاز های شهروندان عمیق تر میشوند.

سر انجام، مقامات ایرانی باید با انطباق به شرایط برجام ادامه بدهند تا فرصت بازگشت به بازارهای جهانی را زنده نگهدارند. ایران مرتباً به جامعه جهانی هشدار داده است که اگر قرارداد برجام فروپاشی شود توانایی راه اندازی مجدد برنامه اتمی را دارد. در نوامبر رئیس آژانس انرژی اتمی ایران آقای علی اکبر صالحی به حضار بین المللی یاد آوری کرد که در صورت شکست برجام ایران قادر است به سرعت به فعالیتهای غنی سازی ۲۰٪ اورانیوم بازگردد. ولی در عمل تبعیت ایران به شرایط برجام ادامه داشته و روابط آژانس انرژی اتمی ایران با مقامات اتمی غیر آمریکایی مستحکم مانده است. اگر یک اقدام وجود دارد که مسلماً اقتصاد ایران را به مسیر طولانی انزوا و پسرقت میکشاند آن واژگونی تعهد به برجام خواهد بود که بلافاصله و به طور نامحدود حسن نیت بقیه همتایان اروپایی و آسیایی را از بین میبرد.

@VerityIran

ContactUs@VerityIran.com
Page 4 of 4